

תאורה

יש לתת את הדעת שפרות תראינה אחת את רעותה וכן את דרכה אל מכון החליבה. אין צורך להדגיש את הצורך בתאורה לחולבים, הן בשל הצורך בתצפית והן מבחינה בטיחותית. לכן יש לדאוג לתאורה מספקת ותקינה בחצר ההמתנה.

הפרדת זבל

נושא זה מטריד אף היום מספר רב של משקים ולא בכדי. העברת נוזלים עם מוצקים מהווה גורם מטריד לא רק לעובדי הרפת אלא גם למשק כולו. נגירת מים בכמויות כה גדולות מחייבת איסוף המים, הפרדת המוצקים מהם

והפנייתם לאגן חימצון. כיום מתוכנן ונבנה בור הפרדה בסמוך למכון. אך לא פעם נדמה לי, שלא ניתנה מחשבה מעמיקה די הצורך בתחום זה על ידי כל העוסקים במלאכה. למשל, בור ההפרדה חייב להיבנות כך, שהטרחה הנגרמת לעובדי הרפת תהיה מזערית, אם בכלל. הוצאת המוצקים באמצעות טרקטורים חייבת להיות מתוכננת כך, שהמפרדה תעמוד בפני הכמות נדחפת על ידי כלים אלה.

באחת מחוברות "משק הבקר והחלב" הבאות נפרסם סקיצה של מפרדה הנראית לנו כמתאימה ביותר.

הנחיות למיקום והפעלה של מאביסים אינדיוידואליים

ד"ר גד שפט, שה"מ, האגף למיכון וטכנולוגיה

המאביסים תוארו בעבר* בפירוט. אין התייחסות במסגרת זו לכדאיות המאביסים בתנאי הארץ. אלה המתכוונים לנסות את המאביסים יהיו חייבים למקמם, להפעילם ולתחזקם נכונה.**

מיקום המאביסים

הגורמים שיילקחו בחשבון בקשר לקביעת מיקומו של המאביס הם כדלקמן:

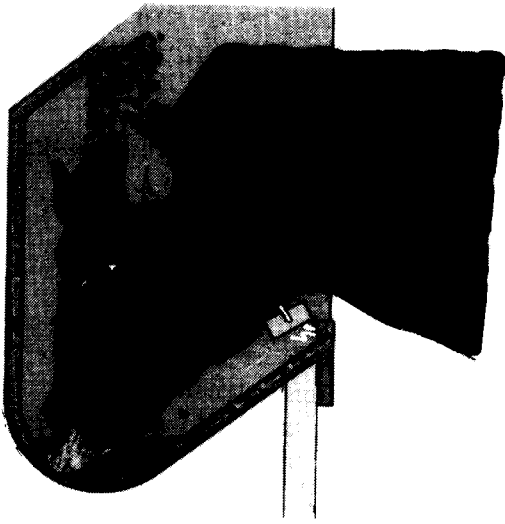
1. מקום שרוב הפרות נעות בו.
2. המקום שסביב המאביס יהיה שטח חופשי "להסתובב" בו.
3. מקום בין רביצת הפרות לבין האיבוס של הבלייל או המזון הגס.
4. מקום שמים אינם מתנקזים ועוברים דרכו (מי־שוקת, גשם, שטיפה).
5. מקום שאין בו הצטברות מיוחדת של זבל, כמו כן מקום שניתן לנקות ממנו את הזבל על נקלה.

לאחרונה רכשו משק מושבי ומשק קיבוצי מאביסים אינדיוידואליים לחולבות. המאביס האינדיוידואלי בעיקרו בנוי ממיכל קטן למספר עשרות קילוגרמים מזון מרוכז (בד"כ המזון המרוכז מגיע למיכל הקטן ממיכל גדול באמצעות מתקן העברה כל שהוא, כסליל חלון) שמתחתיתו מוגן "משחרר" כמות נפחית בקצב מסוים לתוך איבוס. משני צידי המאביס בד"כ ישנם קירות או גדרות הכולאים את הפרה האוכלת משני צידיה ולעיתים קיימת כליאה גם מאחור.

לפרות המיועדות לאכול מהמאביס האינדיוידואלי נקבעת הכמות לפרק זמן כל שהוא במחשב על ידי הרפתן. לכל פרה על צנארה תלוי קולר ועליו תג עם רכיב אלקטרוני המזהה את הפרה בקוד (מספר שונה). רכיב אלקטרוני אחר נמצא בתחתית האיבוס וזה מזהה את הפרה לפי הקוד שבקולר הפרה אשר הכניסה ראשה לאיבוס. זיהוי הפרה מועבר למחשב, והמחשב מפעיל את המאביס "המשחרר" לפרה זו את כמות המזון שנקבעה לה.

* שפט גד, ציוד ממוחשב לאביסת מזון מרוכז לפרה, "השדה" דצמבר 83, 539-536.

** Dairy Farmer, Jan 84, p. 39.

תמונה 2: קולר לצנאר הפרה, שמחובר אליו תג ובתוכו רכיב אלקטרוני.

6. מקום שבו ניתן ל"כלוא" את הפרה האוכלת, על מנת למנוע מפרות אחרות מלהפריע לה באכילה.
7. מקום המאפשר גישה נוחה למשפכי המאביסים על מנת למלאם ידנית כאשר קרתה תקלה באמצעי ההעברה המכני, מסיבת הפרעה בחשמל, למשל.
8. מקום שבו ניתן לכייל בנוחות את המאביס.
9. מקום שבו ניתן להגיע בנוחות לחלקים המכניים של המאביס על מנת לתחזקם ולתקנם בעת תקלה.
10. מקום אשר בו ניתן להעביר את המזון המרוכז מהמיכל הגדול אל המאביס.

הגנה על המאביס

המאביסים עצמם ומקום עמידת הפרה האוכלת חייבים להיות מוגנים מהפרעות מזג אויר: גשם, רוחות, שמש יוקדת.

הגנה בפני ציפורים

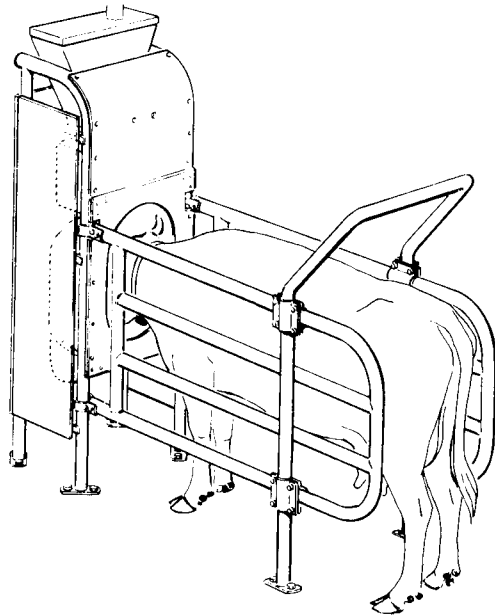
המיכלים הקטנים שבתוכם המזון המרוכז צריכים להיות סגורים בפני חדירת ציפורים.

הארה

מאביסים המיועדים להאבסה בשעות החשיכה סביבתם חייבת להיות מוארת בשעות אלה.

הפעלה

1. למד היטב את הוראות ההפעלה של החברה.
 2. כייל את המאביס, כלומר שהכמות לפי משקל שנקבעה במחשב תתאים לכמות לפי משקל בנפח המזון המרוכז המשתחרר על ידי המונן.
 3. נסת את קצב שחרור המזון המרוכז במאביס לפי הספק אכילתו הצפויה על ידי הפרה. הספק האכילה הצפוי בד"כ מותנה במבנה הפיזיקלי. תערובת בצורת כופתיות תיאכל כמעט פי שניים מהר יותר מתערובת בצורה קמחית. כבסיס להתחלה, אפשרי קצב של 250 גרם לדקה כופתיות, או 150 גרם לדקה תערובת קמחית.
- שחרור המזון המרוכז פחות מקצב האכילה עלול לעצבן את הפרה משום שהאוכל אינו מגיע מספיק מהר; הפרה עלולה לעזוב את המאביס לפני שכל הכמות המגיעה לה השתחררה. על ידי

תמונה 1: מאביס אינדיוידואלי לפרה.

לפחות. בתקופה הראשונה להפעלה חשוב להרבות בכיול.

2. בדיקת המיכל הקטן, אם הוא מלא באופן קבוע במזון מרוכז, ואם המזון המרוכז נשפך למונן. אפשרי שמזון מרוכז "יוצר גשר" מעל למונן ולא יזרום לתוכו. כאשר המזון המרוכז אינו מגיע למונן והמונן פועל לפי הוראת המחשב, הפרה אינה מקבלת את המנה שנקבעה, למרות שזו נרשמה במחשב כאילו קיבלתה.

בקרה נוספת לבדיקת המיכלים הקטנים היא שקילה רציפה של המיכל הגדול על תכולתו. אם בסיכום היממה אין התאמה בין כמוו המזון המרוכז שהוצאה מהמיכל הגדול לבי כמות המזון המרוכז שהוצאה ממיכל המאביסים, הרי זו אזהרה שחלק מן המזו המרוכז אינו מגיע אל הפרות כפי שנקבע.

כך, מזון מרוכז יישאר באיבוס לפרה הבאה, בנוסף לכמות שתקבל הפרה הבאה כפי שנקבע מראש במחשב.

פעולות יומיומיות

1. סיכום יומי של אכילת הפרות והתיחסות לפרות שלא אכלו את הכמות שנקבעה. אם פרה עדיין לא מוצאת דרכה למאביס בעצמה, יש ללמדה על ידי הובלתה למאביס וכליאתה למשך מספר דקות כאשר יש מזון מרוכז באיבוס. אם אי האכילה נובעת מסיבה אחרת, הרי גילוי מוקדם של הסיבה יש לזקוף לזכות המאביסים.

2. שינוי מדי יום של הכמויות לפרות שונות, לפי האכילה ביממה האחרונה ובעבר, ובהתאם לצרכים המשתנים.

בקרה

1. כיול מחדש מדי קבלת מזון מרוכז שהרכבו או מבנהו הפיזיקלי שונים. בכל מקרה, יש לכייל מתקופה לתקופה, רצוי פעם בחודש

ניקוי ואחזקה

מדי תקופה יש לנקות את המיכל הקטן והציוד המכני ולבדוק את תקינותם.

יעקב לוין ובניו בע"מ טחינת מינרלים לתעשייה וחקלאות

הודעה לרפתות!!!

הננו להודיעכם על הספקה סדירה של חומרים לפיזור והזנה לפי הפירוט הבא:

1. סידן קמחי 20 בתפזורת – פחמת סידן 98.7%, תמיסות 31%.
2. סידן קמחי 100 בתפזורת – פחמת סידן 98.7%, תמיסות 45%.
3. סידן 325 בתפזורת או בשקים – פחמת סידן: 98.7%, תמיסות: 66.8%.
4. תערובת מלח-סידן בתפזורת – 30% מלח + 70% סידן קמחי. החומרים נבדקו במעבדה בבית אהרון.

בדבר פרטים נא לפנות למשרד מפעלנו

רח' השיש 10 מפרץ חיפה 26291
טל: 04-722143